

V Konferencja dla Budownictwa

V Konferencja dla Budownictwa, 21-22.05.2013

Uwarunkowania makroekonomiczne i średnioterminowe perspektywy dla naszej gospodarki

Prof. Witold Orłowski

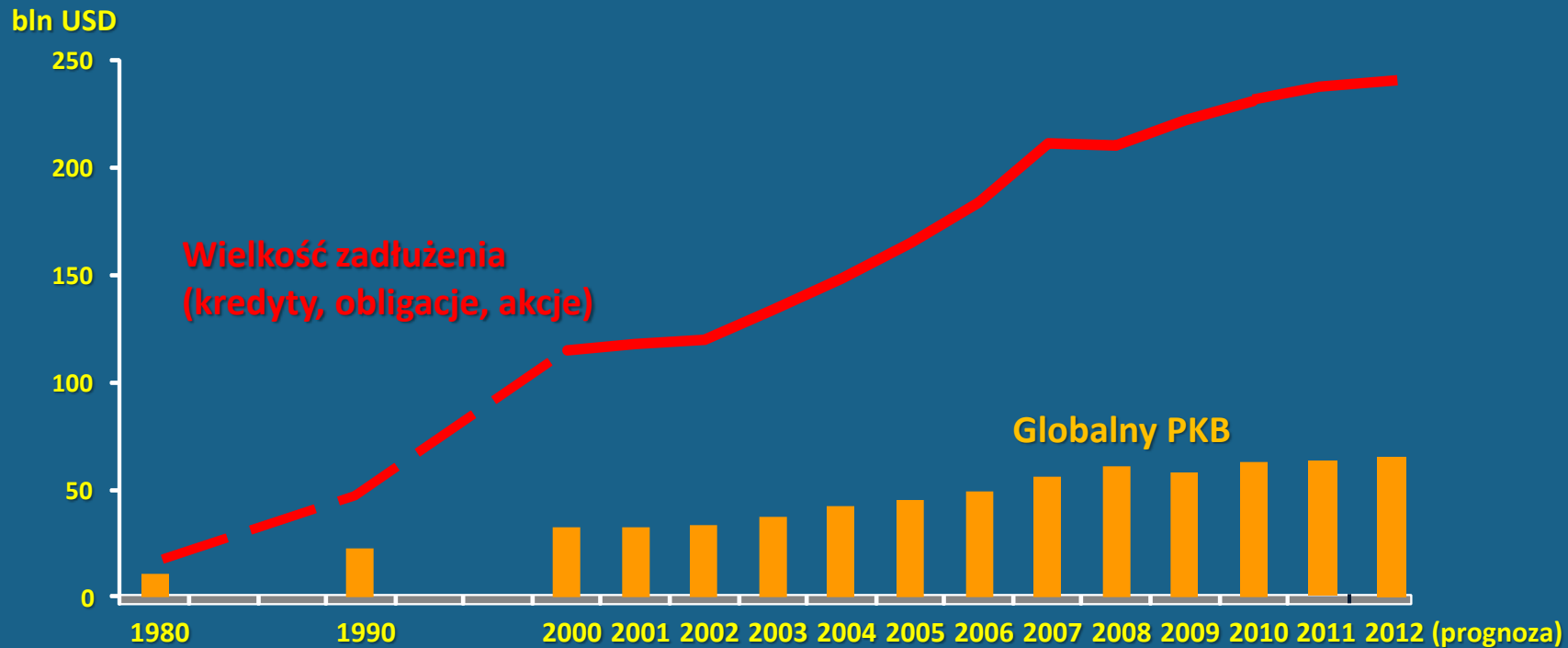
Uwarunkowania makroekonomiczne i średnioterminowe perspektywy dla naszej gospodarki

Witold M.Orłowski

Wielki Kryzys Finansowy trwa...

- **Najpoważniejszy kryzys od 80 lat**
- **Odczucia ważniejsze niż definicje**
- **Kryzys globalny**
- **Kryzys zadłużeniowy Zachodu**

Globalny kryzys: garb zadłużenia

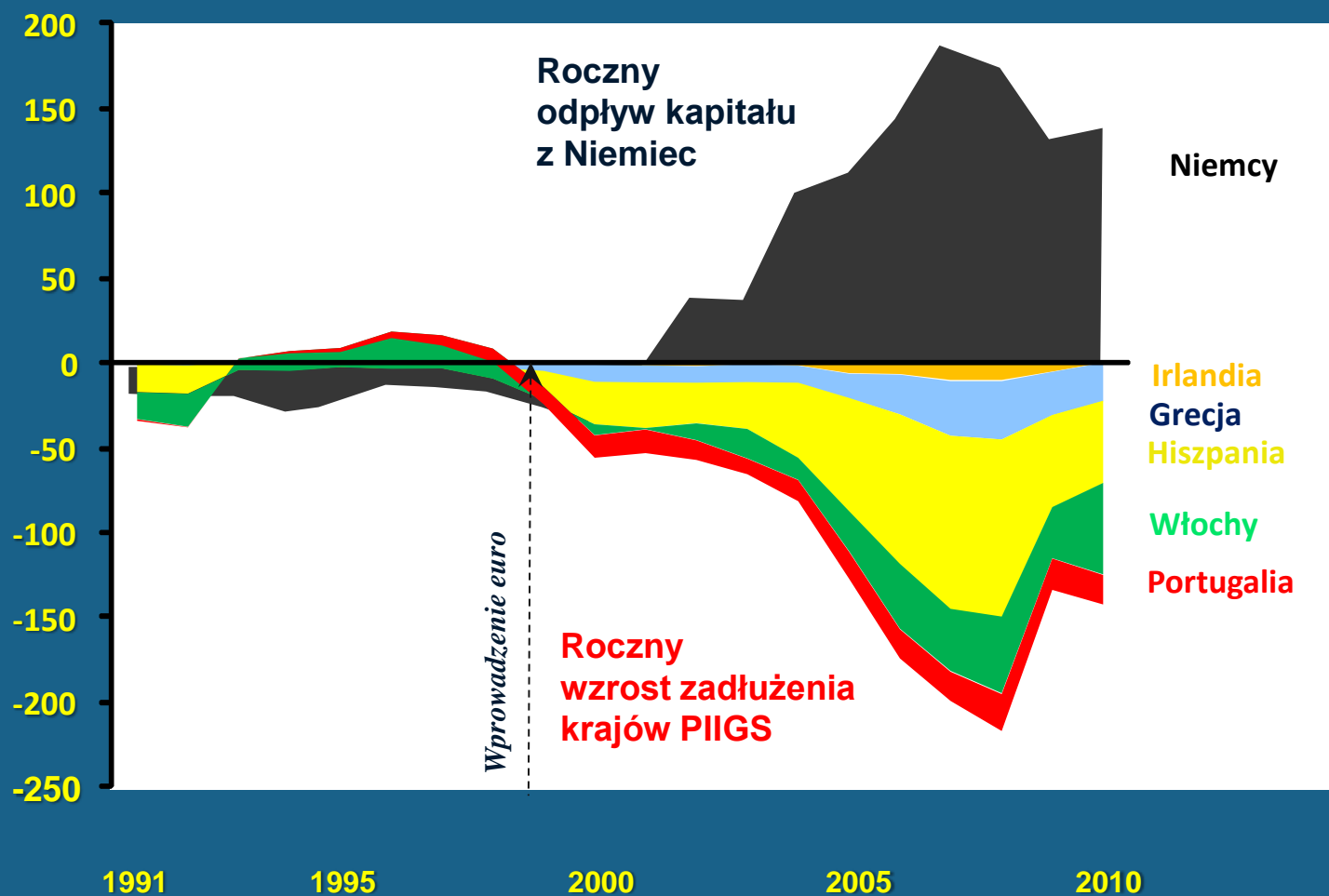

Źródło: McKinsey, BIS, Bank Światowy

Nie ma cudów...

- **Trzy metody zmniejszenia garbu długów**
 - Bankructwa/umorzenie długów
 - Wieloletnie spłaty
 - Inflacja
- **Problem wyboru (USA vs. strefa euro)**

Wymiar europejski

**Obecnie –
problem
Grecji i Cypru...**

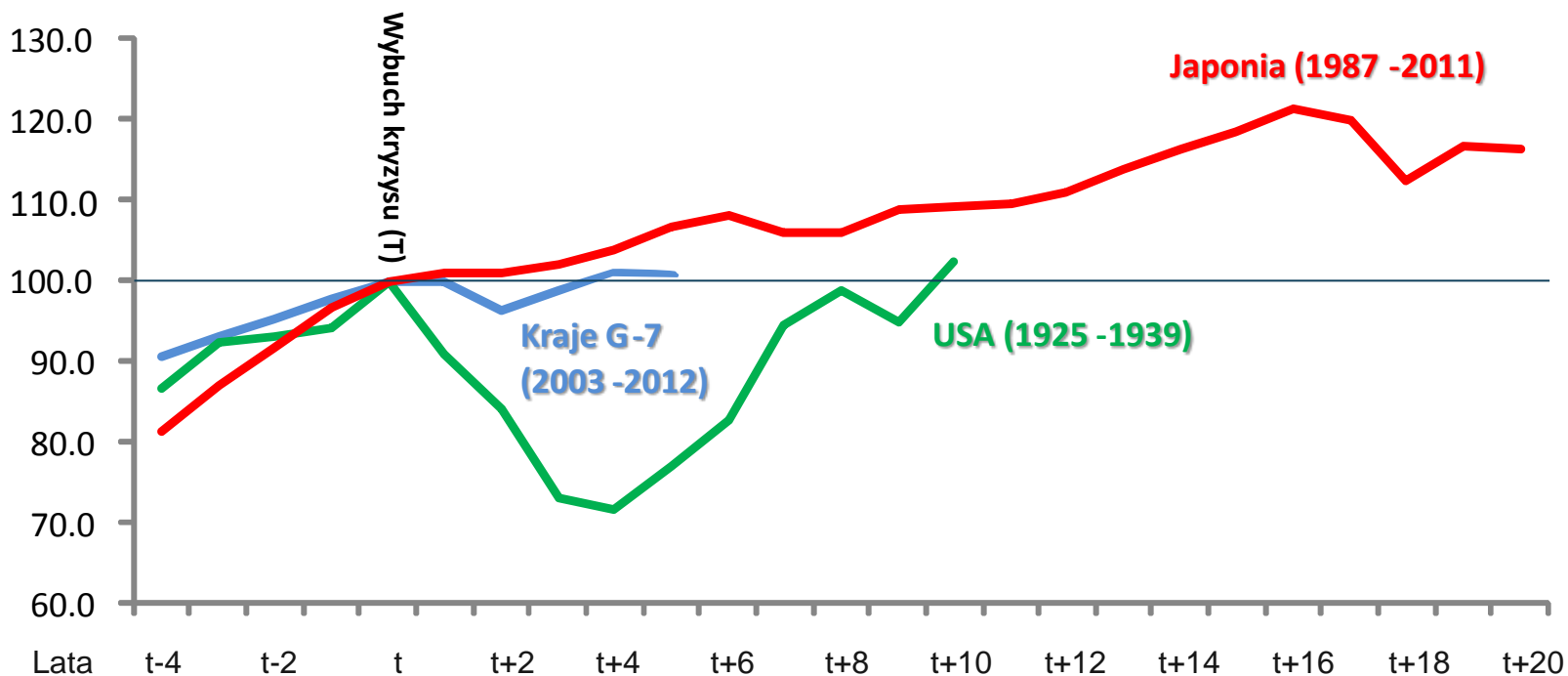
**Potem przyjdą
inne...**

Kryzys finansowy nie minął...

- **Różne fazy kryzysu:**
 - **Kryzys finansowy (2008-09)**
 - **Recesja (2009-10)**
 - **Kryzys fiskalny (2010-?)**
 - **Recesja (2012-13?)**
 - **???????**
 - **Stagflacja (20??-?)**
- **Kryzys, który może trwać dekadę**
- **Trzeba się nauczyć z tym żyć!**

Jak długo potrwa kryzys?

Poziom PKB w czasie wielkich kryzysów
(indeks, szczyt przedkryzysowy równy 100)

Źródło: Maddison, IMF

Jak odbudować zaufanie?

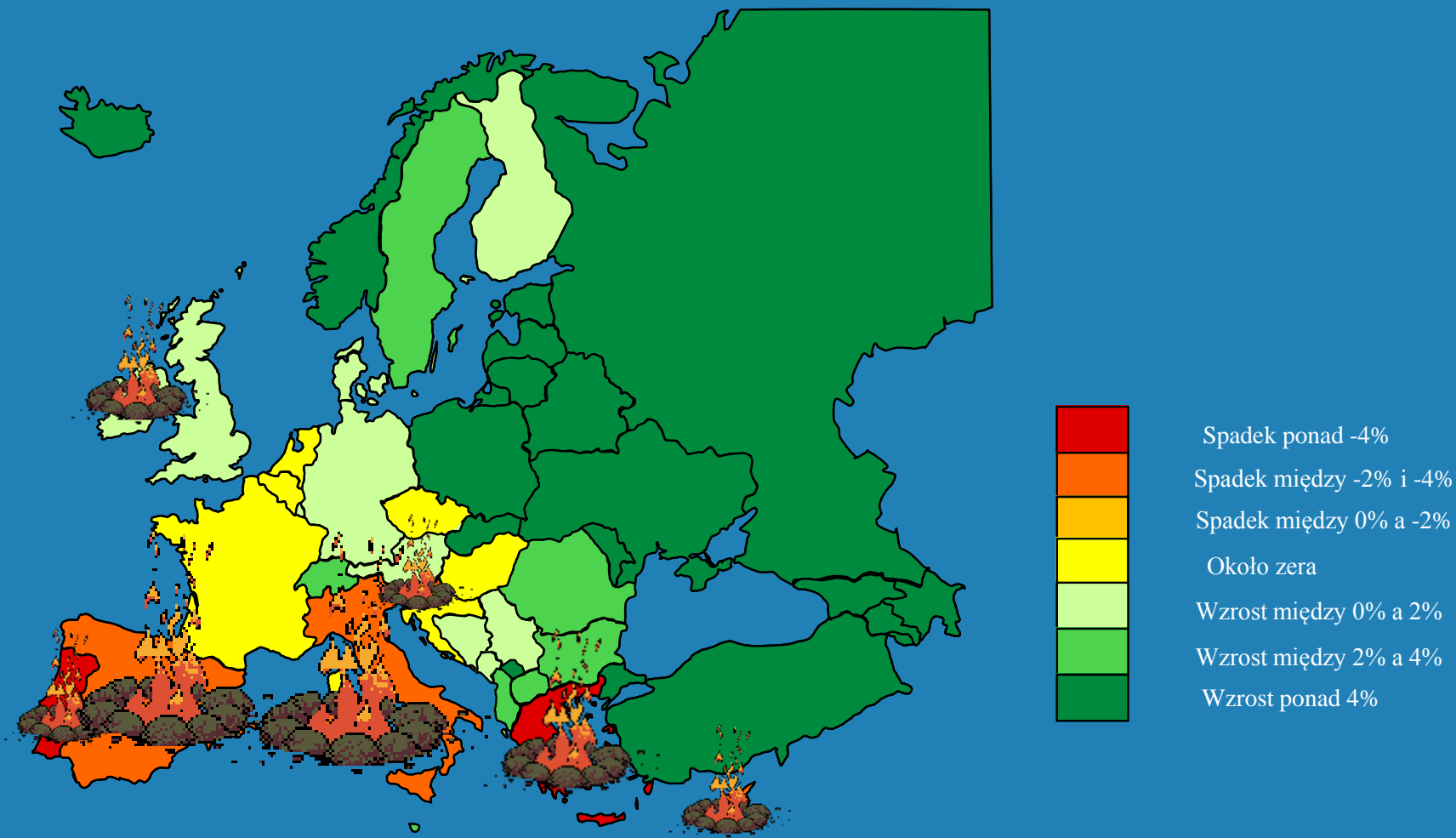
Jak dotąd, Polska sobie radzi, ale...

Z Zachodniej Europy przyszła burza...

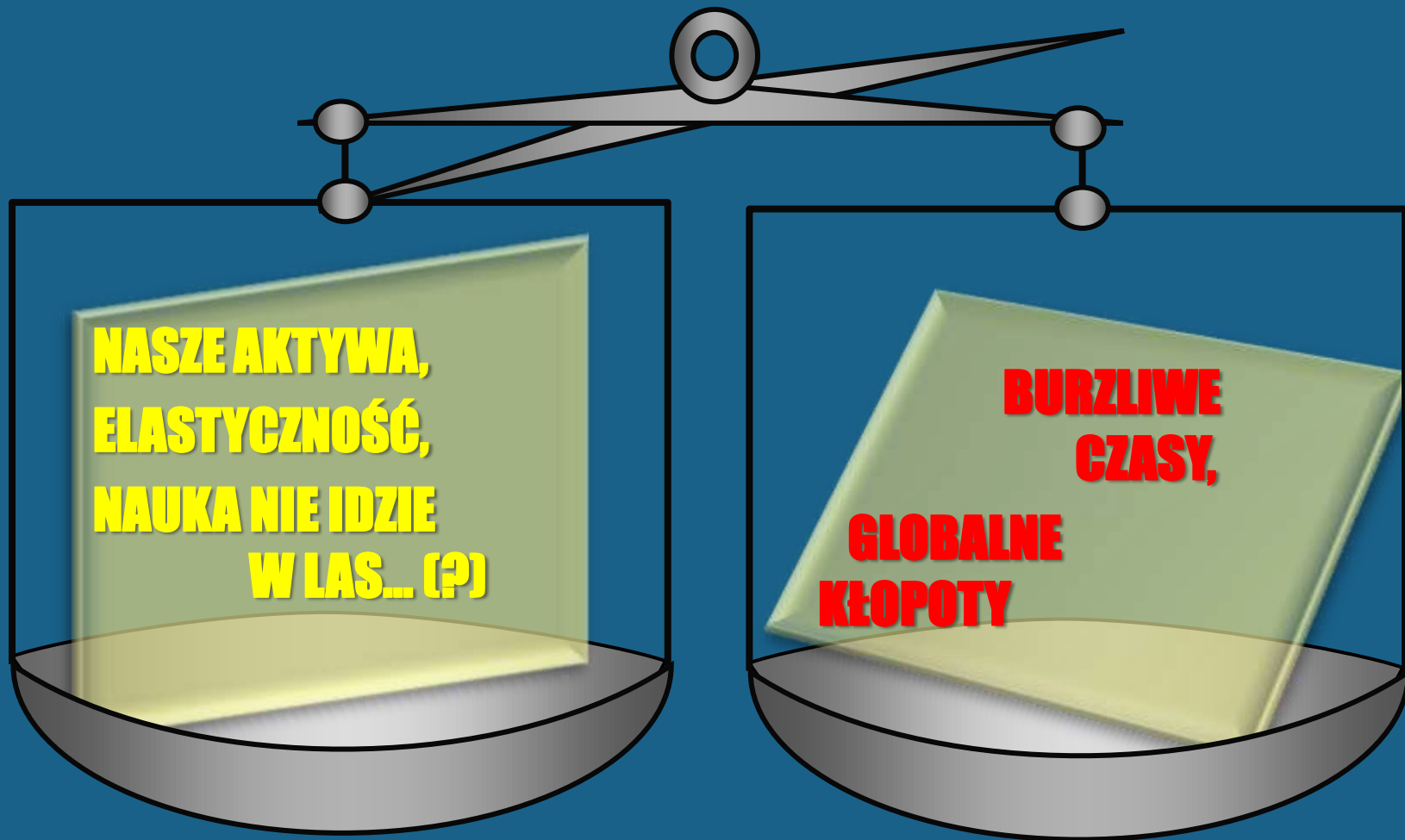
Wzrost w Europie 2012-13 (IMF)

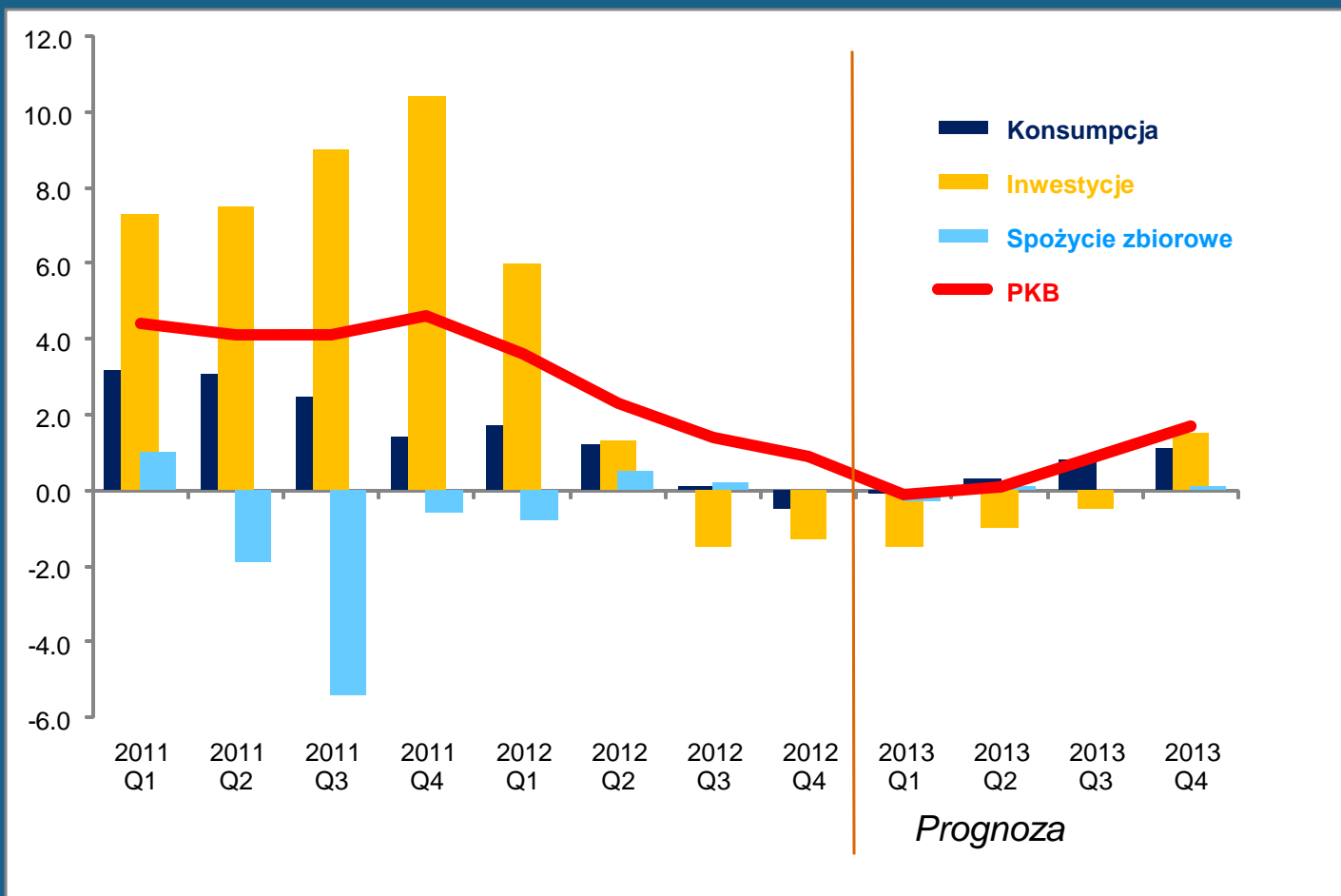
Dlaczego Polska znosi kryzys lepiej od innych?

- **Sukces reform, elastyczność, przenoszenie produkcji**
 - **Niskie zadłużenie, „renta zapóźnienia”**
 - **Członkostwo w Unii**
 - **Mniejsze błędy**
 - **Dużo szczęścia!**
-
- **...ale to jeszcze nie koniec burzliwych czasów...**
 - **...a długookresowy wzrost buduje się latami**

Innymi słowy...

Polska gospodarka zwalnia...

Perspektywy na najbliższe czasy

- **Bolesne spowolnienie**
- **Polska a strefa euro**
- **Polska waluta (krótki i długi okres)**
- **Polski konsument**

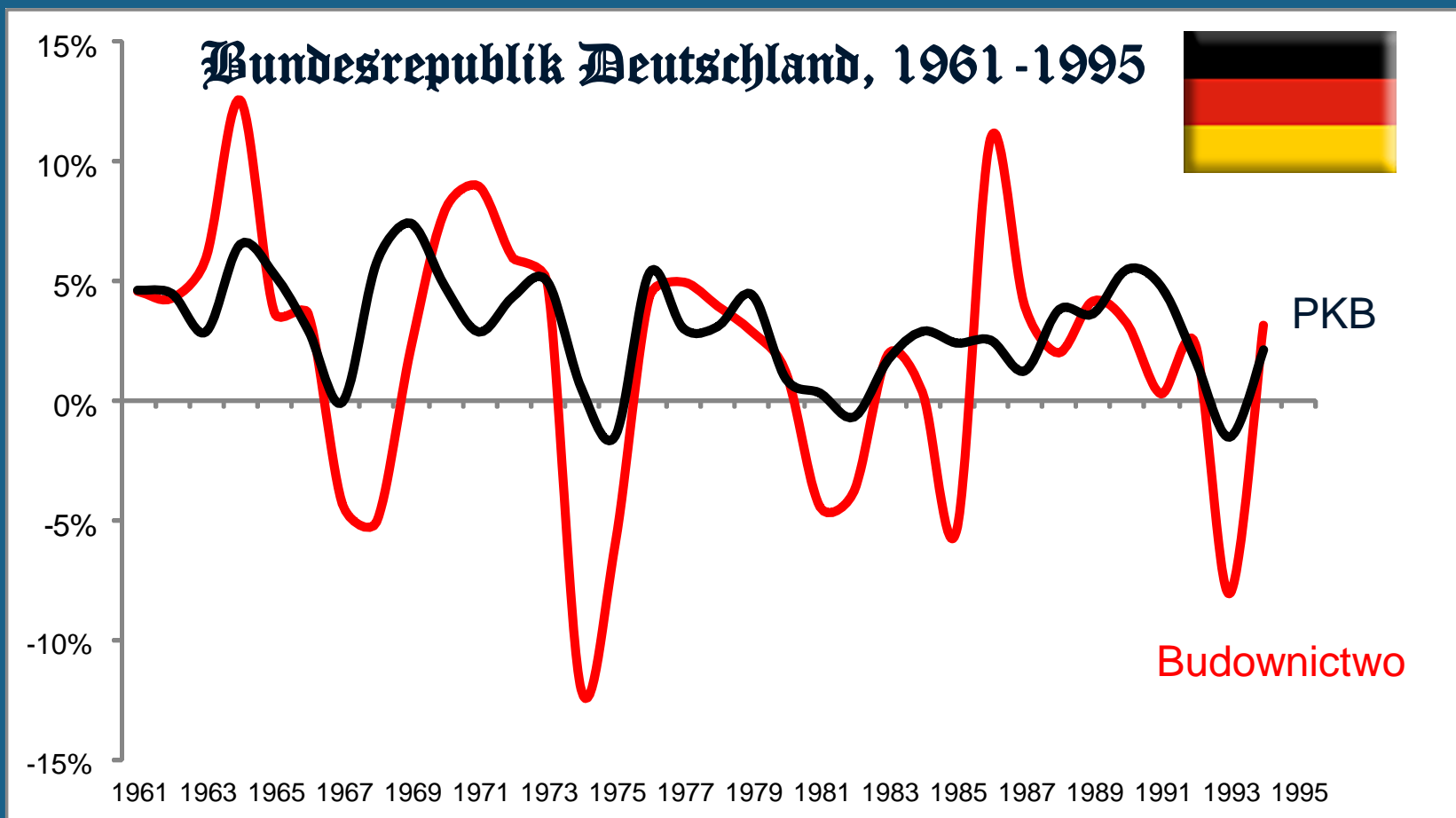
Jak działać w firmie?

- **Trudne warunki rynkowe (nieprzewidywalność, zawirowania, umiarkowana dynamika rozwoju rynku)**
- **Presja konkurencyjna**
- **Niepewność finansowa (podwójne zabezpieczenie)**

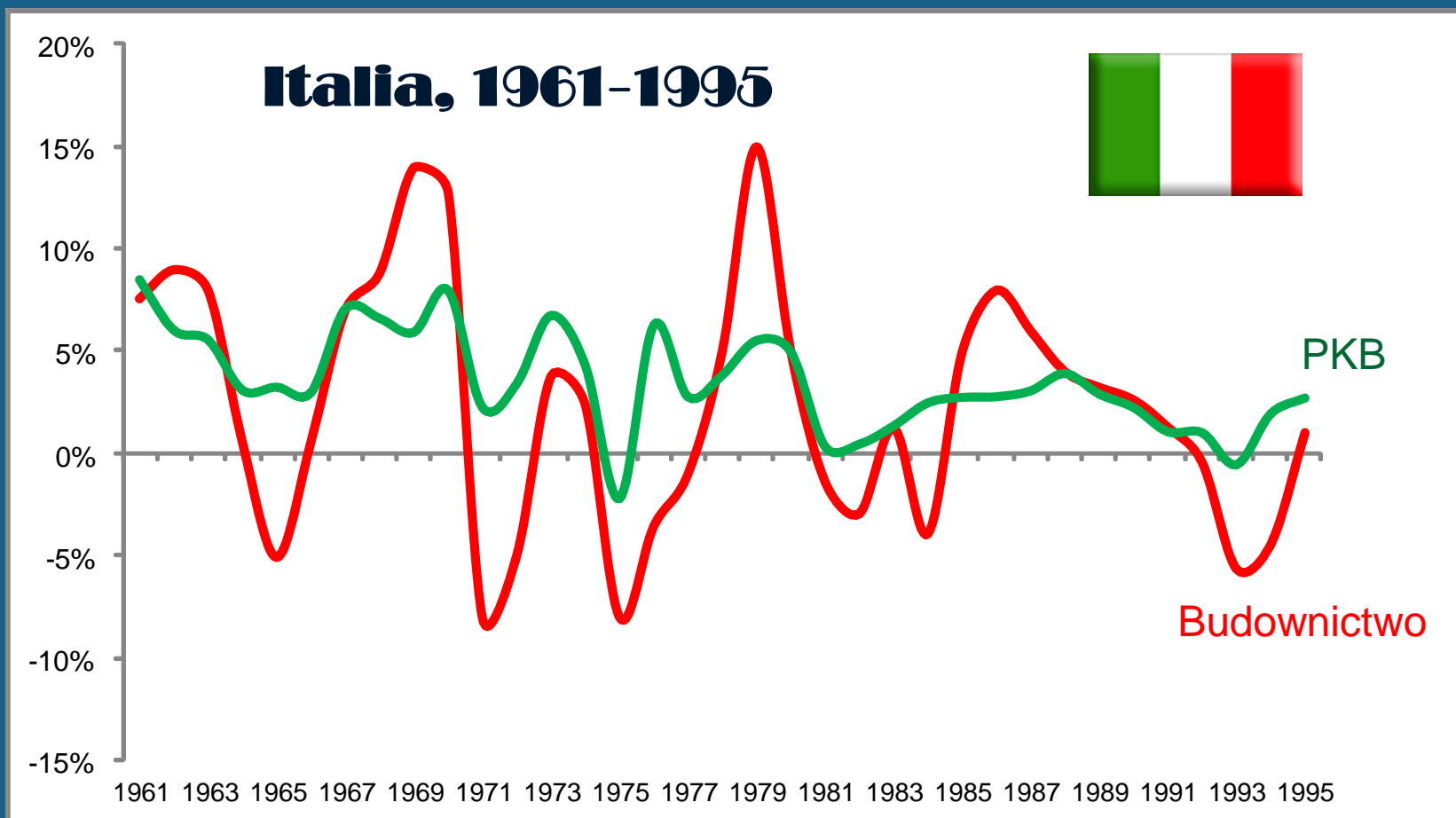
Chaotyka

- **W trudnych warunkach trzeba umieć sobie radzić**
- **Myślenie scenariuszowe, symulacje**
- **Właściwa komunikacja (redukuje napięcie)**
- **Nieustające dostosowanie (brak komfortu)**

Budownictwo musi liczyć się z wahaniami koniunktury...

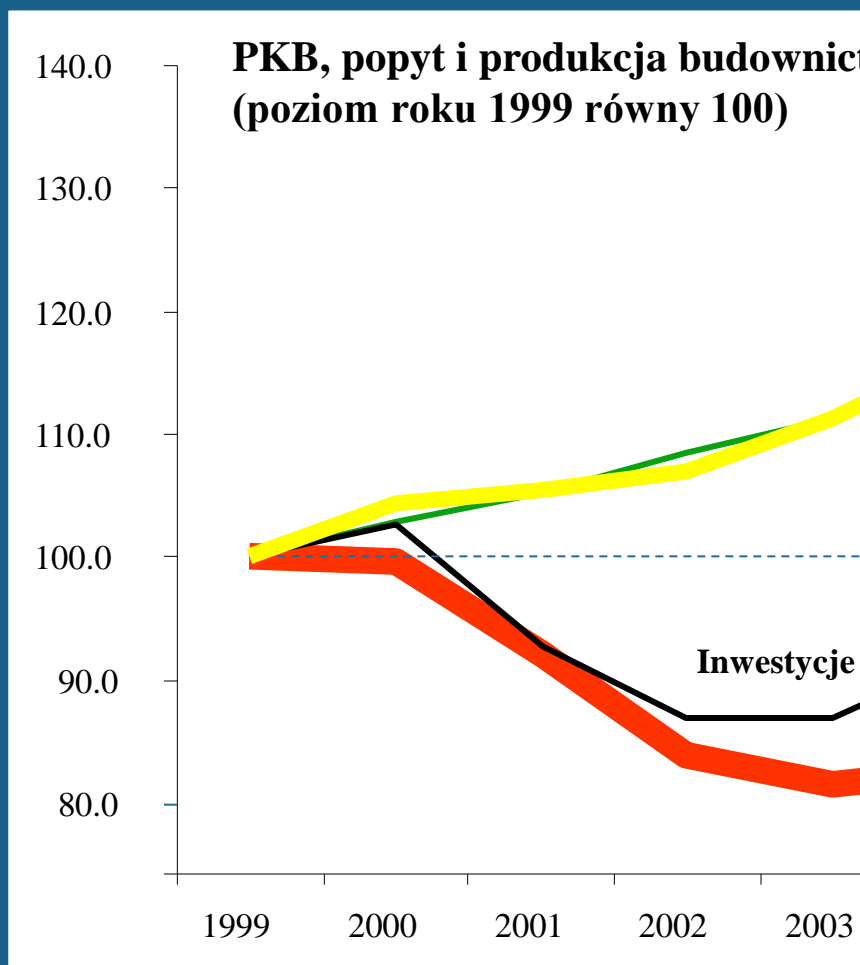
Inny przykład...

Dodatkowe problemy...

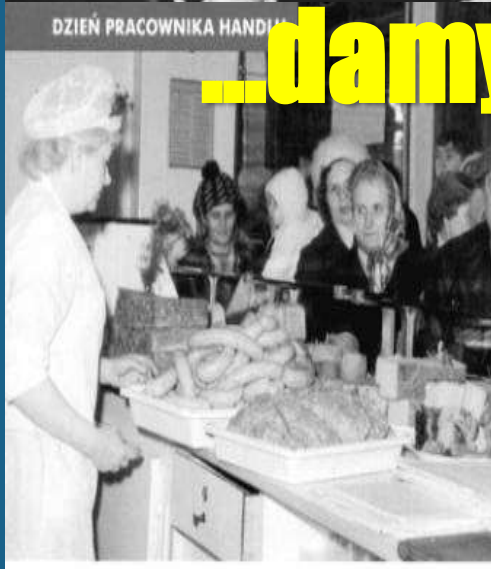
- **Budownictwo infrastrukturalne (fundusze unijne, inwestycje publiczne)**
- **Budownictwo mieszkaniowe (dostępność kredytu hipotecznego)**

Wszystko już było i w Polsce...

- **Ciężkie czasy dla budownictwa – przejściowe**
- **Na dłuższą metę dobre perspektywy**
- **Kryzys kiedyś się skończy (2 lata?), powrócą trendy długofalowe**
- **Inwestycje, rozwój infrastruktury, budownictwo mieszkaniowe**
- **Wymogi modernizacyjne**
- **Presja na zmiany technologii (np. na energooszczędne)**

Przeżyliśmy już trudniejsze czasy...

...damy sobie radę i teraz!